

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี
พ.ศ. 2551

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 18 (1) (2) มาตรา 50 และมาตรา 51 แห่ง
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541 สภามหาวิทยาลัยจึงวางข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.
2551”

ข้อ 2. ข้อบังคับให้ใช้บังคับ ตั้งแต่ภาค 1 ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิก

3.1 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2544

3.2 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549

3.3 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549

ข้อ 4. ในข้อบังคับนี้ เว้นแต่จะมีข้อความแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหง

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยรามคำแหง”

ข้อ 5. ผู้มีสิทธิเข้าศึกษา คุณสมบัติและคุณสมบัติ

5.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนปลาย) หรือเทียบเท่า
หรือ

5.2 เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งและเงินเดือน ตั้งแต่ระดับ 2 หรือเทียบเท่าขึ้นไปและเป็นผู้สำเร็จ
การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น) หรือเทียบเท่า หรือ

5.3 เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างของรัฐซึ่งได้ปฏิบัติงานมาแล้ว
รวมกันไม่น้อยกว่า 5 ปี และเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภาคบังคับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษา
ตอนต้น) หรือเทียบเท่า หรือ

5.4 เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิก -
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเขต สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาตำบล
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกรรมการสุขาภิบาล หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเป็นผู้สำเร็จการศึกษา
ตามหลักสูตรภาคบังคับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาตอนต้น) หรือเทียบเท่า หรือ

5.5 เป็นผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษาได้”

ข้อ 6. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

6.1 ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อร้ายแรง โรคที่สังคมรังเกียจ หรือโรคสำคัญที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

6.2 เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อยและไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี

6.3 ไม่เคยถูกล้อออกจากสถาบันใดๆ เนื่องจากกระทำความผิดหรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

6.4 ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

6.5 มีคุณสมบัติอย่างอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้เฉพาะคณะ

ข้อ 7. การสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

7.1 ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาคุณวุฒิและคุณสมบัติ ตามข้อ 5 และข้อ 6 ให้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาได้เพียงคณะหรือสาขาวิชาเดียวเท่านั้น จะสมัครเข้าเป็นนักศึกษาในคณะหรือสาขาวิชาอื่นในขณะที่ยังมีสถานภาพเป็นนักศึกษายู่อีกไม่ได้

7.2 มหาวิทยาลัยจะรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษาละครั้งหรือหลายครั้งหรือตลอดทั้งปีก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7.3 ให้ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาซื้อใบสมัครและระเบียบการได้ตามวัน เวลา สถานที่และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

7.4 ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องส่งเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ให้แก่ สำนักบริการทางวิชาการ และทดสอบประเมินผลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ หากมิได้สมัครตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ให้ถือว่าสละสิทธิ์การใช้ใบสมัคร

7.4.1 กรณีสมัครด้วยตนเอง

(1) ใบสมัครและใบขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาซึ่งได้กรอกข้อความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ

(2) หนังสือสำคัญแสดงคุณวุฒิตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด พร้อมด้วยสำเนา จำนวน 2 ฉบับ

ในกรณีที่ใช้คุณวุฒิตามข้อ 5.2 หรือข้อ 5.3 และข้อ 5.4 ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เคยปฏิบัติงานมาก่อน และลงนามโดยผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองนั้น พร้อมด้วยสำเนา จำนวน 1 ฉบับ

(3) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ

(4) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง สาขาเวชกรรม จำนวน 1 ฉบับ

(5) รูปถ่ายสีหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาค้นแดด ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป

(6) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 3 ฉบับ

(7) เอกสารอย่างอื่น เช่น หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือคำนำหน้าชื่อ การสมรส การรับบุตรบุญธรรม พร้อมด้วยสำเนาอย่างละ จำนวน 2 ฉบับ

7.4.2 กรณีสมัครทางไปรษณีย์

(1) ใบสมัครและใบขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา สำหรับสมัครทางไปรษณีย์ ซึ่งได้กรอกข้อความครบถ้วน สมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ

(2) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงคุณวุฒิตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด จำนวน 2 ฉบับ
ในกรณีที่ใช้คุณวุฒิตามข้อ 5.2 หรือ 5.3 และข้อ 5.4 ต้องมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เคยปฏิบัติงานมาก่อน และลงนามโดยผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองนั้น พร้อมด้วยสำเนา จำนวน 1 ฉบับ

(3) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ

- (4) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง สาขาเวชกรรม จำนวน 1 ฉบับ
- (5) รูปถ่ายสีหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาคันแดด ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป และขนาด 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป
- (6) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ฉบับ
- (7) สำเนาเอกสารอย่างอื่น เช่น หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือค่านำหน้าชื่อ การสมรส การรับบุตรบุญธรรม อย่างละ จำนวน 1 ฉบับ สำเนาเอกสารตามข้อ 7.4.2 (2) (3) (6) และ (7) ให้ผู้สมัคร ลงนามรับรองในสำเนาเอกสารว่าได้ถ่ายจากต้นฉบับจริง

7.5 การรับผู้ใดเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอาจพิจารณาความประพฤติและความเหมาะสมในสาขาวิชาที่สมัคร โดยวิธีสัมภาษณ์หรือวิธีอื่นใดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

7.6 ให้คณบดี หรือตัวแทนคณบดี หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติให้รับเข้าเป็นนักศึกษา หากเห็นว่าไม่สมควรรับผู้สมัครรายใดเข้าเป็นนักศึกษา ให้รายงานความเห็นต่ออธิการบดี อธิการบดีอาจสั่งให้รับหรือไม่รับผู้สมัครรายนั้นเข้าเป็นนักศึกษาก็ได้ ในกรณีที่อธิการบดีสั่งไม่รับ ให้เสนอเหตุผล ให้สภามหาวิทยาลัยทราบ

7.7 ผู้สมัครจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยให้ตรงกับความเป็นจริงทุกประการ หากไม่เป็นความจริงเพียงข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลักฐานใดที่ใช้สมัครไม่ถูกต้องตามข้อบังคับ ให้มหาวิทยาลัยถอนสถานภาพการเป็นนักศึกษาทันที โดยมหาวิทยาลัยไม่คืนเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าบำรุงที่ได้ชำระไว้แล้วทั้งสิ้นรวมทั้งผลการสอบที่ผ่านมาถือเป็นโมฆะ

ข้อ 8. การรับโอนนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

มหาวิทยาลัยรับโอนนิสิตนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการต่อไปนี้

8.1 ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติตามข้อ 5 และข้อ 6 และต้องดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ตามข้อ 7 และข้อ 12 แห่งข้อบังคับนี้โดยอนุโลม

8.2 การเทียบวิชาและการโอนหน่วยกิต การเทียบวิชาและการโอนหน่วยกิตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำคณะ ที่รับเข้าศึกษากำหนด ทั้งนี้จะต้องเป็นวิชาที่สอบได้ก่อนภาคการศึกษาที่สมัคร

8.3 ระยะเวลาศึกษาและกระบวนวิชาที่ต้องศึกษาในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อ 14 ทั้งนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษาและต้องศึกษากระบวนวิชาตามที่คณะกรรมการ ประจำคณะที่รับเข้าศึกษากำหนด ให้ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

ข้อ 9. ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาที่มีสิทธิเทียบโอนหน่วยกิต นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อ 8 ข้อ 10 และข้อ 14 มหาวิทยาลัยอาจให้สิทธิเทียบโอนหน่วยกิตกรณีอื่นๆ ก็ได้โดยให้เป็นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

ข้อ 10. การรับสมัครผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร

ผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ซึ่งมหาวิทยาลัยรับรอง อาจสมัครเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งได้ การพิจารณารับสมัครผู้มีคุณวุฒิตั้งกล่าว ให้นำความในข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 มาใช้บังคับโดยอนุโลม สำหรับผู้เคยเป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยที่สมัคร กลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ และขอใช้สิทธิเทียบโอน ตามวรรคแรก หรือตามข้อ 9 หรือข้อ 14 มหาวิทยาลัยให้สิทธิเทียบโอนหน่วยกิตสะสมเดิมในกระบวนวิชาที่โอนได้ โดยคงอักษรระดับ คะแนนตามผลสอบไล่ที่นักศึกษาสอบได้ก่อน การขอใช้สิทธิเทียบโอนการเทียบวิชาและรับโอนหน่วยกิตสำหรับนักศึกษาซึ่งเข้าศึกษาตามวรรคแรกให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษากำหนด

ข้อ 11. การชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียนค่าบำรุงมหาวิทยาลัยและการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

11.1 ผู้ได้รับอนุมัติเข้าเป็นนักศึกษาตามข้อ 7.6 แล้ว ต้องไปชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้าเป็นนักศึกษา ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ค่าบัตรประจำตัวนักศึกษา ค่าสมาชิกหนังสือพิมพ์ข่าวรวมค่าแห่ง ค่าลงทะเบียนเรียน เป็นรายหน่วยกิต ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย และค่าเทียบโอนหน่วยกิต สำหรับนักศึกษาประเภทเทียบโอนหน่วยกิต ตามวันเวลา สถานที่และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับผู้สมัครทางไปรษณีย์ การดำเนินการตามวรรคแรกให้เป็นไปตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

11.2 ถ้าผู้ได้รับอนุมัติเข้าเป็นนักศึกษาตามข้อ 7.6 ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นตามที่ มหาวิทยาลัย

กำหนด ถือว่าไม่มีสถานภาพนักศึกษา ยกเว้นมหาวิทยาลัยกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

11.3 เมื่อสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผลขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และรับลงทะเบียน เรียนแล้วมหาวิทยาลัยจะออกบัตรประจำตัวนักศึกษาตามแบบและวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 12. รหัสประจำตัวนักศึกษา

รหัสประจำตัวนักศึกษา (Student code) ของนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 เป็นต้นไป ประกอบด้วยตัวเลข 10 ตัวดังนี้

BEFAXXXXXC

หลัก BE คือ เลข พ.ศ.....FA คือ เลข 01, 02, 03.....99 เป็นเลขประจำคณะ X คือ เลข 0, 1, 2, 3,.....9 แสดงถึง ลำดับที่เข้าศึกษาในแต่ละปี และ C คือเลขที่ใช้ตรวจสอบเลขทั้ง 9 ตัว ข้างหน้า (check digit) เมื่อนักศึกษา ย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา ให้คงรหัสประจำตัวไว้อย่างเดิมและให้เพิ่มเลขอีกกลุ่มหนึ่ง มี 4 ตัว ดังนี้ FAMJ หลัก FA คือ เลขประจำคณะที่ย้ายเข้า และหลัก MJ คือ เลขประจำสาขาวิชาที่ย้ายเข้า เลขประจำคณะ และเลขประจำ สาขาวิชา ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 13. การลงทะเบียนเรียน

13.1 นักศึกษาแต่ละคนมีอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษานั้นมหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งและมอบหมายอาจารย์หรือบุคคลอื่นให้ทำหน้าที่แนะนำปรึกษาการเรียน ตักเตือน และดูแล ความประพฤตินักศึกษาก็ได้

13.2 มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ในการลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องใช้เอกสารต่างๆ สำหรับลงทะเบียนเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ส่วน วัน เวลา และสถานที่ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

13.3 นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนโดยปรึกษาและขอรับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งสมัครเข้าเป็นนักศึกษาด้วยตนเองต้องปรึกษา และได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ที่มหาวิทยาลัย มอบหมายก่อน จึงจะลงทะเบียนเรียนในชั้นปีที่ 1 ภาค 1 ได้

13.4 นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติได้ภาคละไม่เกิน 24 หน่วยกิต ส่วนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต ในกรณีที่นักศึกษาขอลงทะเบียนเรียนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคแรกคณบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี อาจอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 30 หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน 18 หน่วยกิตในภาคฤดูร้อน การอนุมัตินี้ให้ลงนาม อนุมัติในแบบคำร้องหรือเอกสารตามที่ มหาวิทยาลัย กำหนด

13.5 กระบวนวิชาใดมีนักศึกษาลงทะเบียนในภาคหนึ่งๆ ไม่ถึง 10 คน มหาวิทยาลัย อาจประกาศงด สอนกระบวนวิชานั้นก็ได้

ข้อ 14. ระยะเวลาศึกษา

ระยะเวลาศึกษาเพื่อรับปริญญาตรี กำหนดไม่เกิน 8 ปีการศึกษา การนับระยะเวลา 8 ปีการศึกษา ได้คำนวณเป็นภาคการศึกษา โดยให้ถือว่า 1 ปีการศึกษามี 2 ภาคการศึกษาปกติหากมีภาคฤดูร้อนต่อเนื่องจากภาค การศึกษาสุดท้ายของปีการศึกษาที่ 8 ก็ให้นับรวมด้วย

ผู้ใดเป็นนักศึกษาครบ 8 ปีการศึกษาแล้ว แต่ผลของการศึกษา ยังไม่เพียงพอที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาตรี สถานภาพนักศึกษาของผู้นั้นเป็นอันสิ้นสุดลง แต่อาจสมัครกลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ในคณะใดก็ได้ มหาวิทยาลัยอาจเทียบหน่วยกิตสะสมให้แก่นักศึกษาที่สมัครกลับเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ตามวรรคสามได้ตามที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษาเห็นสมควรโดยผู้สมัครจะต้องชำระค่าเทียบโอนหน่วยกิต ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และไม่เป็นการให้นักศึกษาใช้สิทธิซ้ำซ้อนกับการเทียบวิชา และรับโอนหน่วยกิตตามข้อ 10 วรรคสอง

ข้อ 15. ระบบการศึกษา

15.1 มหาวิทยาลัยดำเนินการศึกษาแบบทวิภาค (Semester system) โดยแบ่งเวลาศึกษาใน ปีการศึกษา หนึ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาค 1 (First semester) และภาค 2 (Second semester) และภาคฤดูร้อน (Summer session) ภาค 1 และภาค 2 ใช้เวลาภาคละ 18 สัปดาห์ (เรียนในชั้น 16 สัปดาห์ กับสอบไล่ 2 สัปดาห์) และภาคฤดูร้อนเวลา 8 สัปดาห์ (เรียนในชั้น 7 สัปดาห์ กับสอบไล่ 1 สัปดาห์)

15.2 มหาวิทยาลัยอำนวยความสะดวกด้วยระบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary system) คณะใดหรือภาควิชาใด มีหน้าที่เกี่ยวกับสาขาวิชาใด ก็จะทำอำนวยความสะดวกและวิจัยในสาขาวิชานั้นๆ แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ คณะหรือภาควิชาต่างๆ จะไม่เปิดสอนกระบวนวิชาซ้ำกัน

15.3 สาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย แบ่งการสอนออกเป็นกระบวนวิชา (Course) กระบวนวิชาหนึ่งๆ กำหนดเนื้อเรื่องมากน้อยเป็นจำนวนหน่วยกิต (Semester credit) และทำการสอนกระบวนวิชาหนึ่งๆ เสร็จสิ้นในเวลา 1 ภาคการศึกษา

15.4 หน่วยกิต หมายถึง เลขจำนวนที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับจากมหาวิทยาลัย แต่ละกระบวนวิชา จะมีจำนวนหน่วยกิตกำหนดไว้

15.5 จำนวนหน่วยกิตมีวิธีคิดดังนี้

15.5.1 กระบวนวิชาที่ใช้เวลาบรรยายปกติสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ตลอด 1 ภาคการศึกษา กำหนดให้มีค่า 1 หน่วยกิต

15.5.2 กระบวนวิชาที่ใช้เวลาปฏิบัติทดลอง การอภิปราย การฝึก ฯลฯ โดยปกติใช้เวลา 2 ชั่วโมง หรือ 3 ชั่วโมง ต่อ 1 สัปดาห์ ตลอด 1 ภาคการศึกษา มีค่าเป็น 1 หรือ 2 หรือ 3 หน่วยกิต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชานั้นๆ และตามที่แต่ละคณะกำหนด

15.6 กระบวนวิชาหนึ่งๆ จะประกอบด้วยอักษรย่อของสาขาวิชา เลขประจำกระบวนวิชาจำนวนหน่วยกิต ชื่อเต็มของกระบวนวิชา เนื้อเรื่องที่สอนในกระบวนวิชานั้น และพื้นฐานของนักศึกษาที่ควรจะเรียนกระบวนวิชานั้นได้ การกำหนดให้ต้องเรียนวิชาพื้นฐานกระบวนวิชาใดมาก่อน ให้เป็นอำนาจของคณบดี

15.7 อักษรย่อของสาขาวิชาให้ใช้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

15.8 เลขประจำกระบวนวิชาประกอบด้วยเลข 3 ตัว มีความหมายดังนี้

15.8.1 เลขตัวแรก (หลักร้อย) แสดงถึงชั้นของกระบวนวิชาดังนี้

เลข “1” แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ 1 (Freshman course)

เลข “2” แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ 2 (Sophomore course)

เลข “3” แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ 3 (Junior course)

เลข “4” และ “5” แสดงถึงกระบวนวิชาชั้นปีที่ 4 (Senior course)

15.8.2 เลขตัวกลาง (หลักสิบ) และเลขตัวท้าย (หลักหน่วย) แสดงลำดับในสาขาวิชาและอาจกำหนด เลขบางตัวให้มีความหมายเฉพาะก็ได้ เช่น ภาควิชาที่ต้องเรียนสองภาคต่อเนื่องกัน (Two-semester course) ให้ลงท้ายด้วยเลข “1” และเลข “2” ส่วนภาควิชาที่ไม่สอนต่อเนื่องกัน ให้ลงท้ายด้วย 3,4,5,..... เป็นต้น

15.8.3 โดยปกติจะไม่เขียนเลขประจำตัวภาควิชาเป็นเลขเรียงกัน เช่น 100, 101, 102, 103, 104, 105, ... เรื่อยๆ ไป เพราะจะทำให้ไม่สะดวกแก่การเพิ่มเติมภาควิชาใหม่ๆ ในภายหน้าดังนั้นจึงเขียนตัวเลขประจำภาควิชาให้เว้นเป็นช่วงๆ เพื่อจะได้ใช้เลขที่ว่างเป็นเลขประจำภาควิชาที่เพิ่มขึ้นใหม่

15.9 ในกรณีที่ยกเลิกการสอนในภาควิชาใดๆ ให้คงพิมพ์ภาควิชาที่ไว้ในหลักสูตรเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปีการศึกษา แต่ให้บอกไว้ในวงเล็บว่า ยกเลิกการสอนภาควิชาที่ ตั้งแต่เมื่อไร

15.10 ในกรณีที่เพิ่มสอนภาควิชาใหม่ ให้กำหนดเลขประจำภาควิชาใหม่ที่ยังไม่เคยนำมาใช้ ถ้ามีความจำเป็นอาจกำหนดให้ใช้เลขเก่าที่ได้เลิกใช้มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปีการศึกษาก็ได้ และให้บอกไว้ในวงเล็บว่า เปิดสอนครั้งแรกเมื่อไร

15.11 ภาควิชาใดที่มีลักษณะเทียบเท่ากัน ต้องบ่งไว้ในแต่ละภาควิชาด้วย เพราะภาควิชาดังกล่าวจะนับ เป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงภาควิชาใดภาควิชาหนึ่งเท่านั้น

15.12 การกำหนดสถานภาพนักศึกษาให้กำหนดดังนี้

15.12.1 นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมไม่เกิน 35 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (Freshman)

15.12.2 นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง 36-70 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (Sophomore)

15.12.3 นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง 71-105 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 (Junior)

15.12.4 นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมเกิน 105 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (Senior)

ข้อ 16. การวัดและประเมินผลการศึกษา

16.1 มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการวัดผลสำหรับภาควิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง การวัดผลอาจทำในระหว่างภาคการศึกษาก็ได้ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหนึ่งๆ จะมีการสอบไล่ในแต่ละภาควิชา แต่บางภาควิชาอาจไม่มีสอบไล่ตอน ปลายภาคการศึกษาก็ได้ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะแจ้งให้ทราบไว้ในประกาศภาควิชาที่เปิดสอนเมื่อได้ประเมินผลภาควิชาใดเป็นครั้งสุดท้าย แล้วถือว่าการเรียนภาควิชา นั้นสิ้นสุดลง

16.2 กรณีที่ไม่ผ่านการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอบซ่อมหนึ่งครั้ง ต่อภาคเรียนปกติโดยผู้มีคุณสมบัติคือนักศึกษาที่สอบตกในภาคปกติ หรือภาคฤดูร้อน การใช้สิทธิให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

16.2.1 ภาควิชาที่สอบตกในภาค 1 ของภาคปกตินักศึกษาที่จะใช้สิทธิสอบซ่อมต้องดำเนินการ ลงทะเบียนและสอบซ่อมในภาค 2 ของปีการศึกษาเดียวกันนั้น ส่วนภาควิชาที่สอบตกในภาค 2 ของภาคปกติ หรือภาคฤดูร้อน นักศึกษาที่จะใช้สิทธิ สอบซ่อมต้องดำเนินการลงทะเบียนและสอบซ่อมในภาค 1 ของปีการศึกษา ถัดไปเท่านั้น เมื่อนักศึกษาได้ใช้สิทธิสอบซ่อมไปแล้วถือว่าสิทธิในการสอบซ่อมสิ้นสุดลง

16.2.2 การลงทะเบียนสอบซ่อมดำเนินการตามวันเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และต้องไม่ลงทะเบียน สอบซ่อมภาควิชาที่มีการสอบซ้ำซ้อนในวันเวลาเดียวกัน เว้นแต่ได้แจ้งขอจบการศึกษาของภาควิชา

16.2.3 การวัดผลสอบซ่อมนั้นผลการสอบได้ให้รายงานผลในภาคที่มีสิทธิสอบ และ นักศึกษาที่ลงทะเบียนสอบซ่อมไว้แล้ว มหาวิทยาลัยจะไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนไม่ว่ากรณีใดๆ

16.3 การพิจารณากำหนดการประเมินผลของแต่ละกระบวนวิชามหาวิทยาลัยใช้ระบบการให้อักษรระดับคะแนน (Letter grade)

16.4 อักษรระดับคะแนน ได้แก่ G, P และ F ซึ่งกำหนดขึ้นไปเป็นลำดับแสดงคุณภาพการเรียนของนักศึกษาในแต่ละกระบวนวิชา เรียงลำดับตั้งแต่คุณภาพสูงสุด (G) ถึงคุณภาพต่ำสุด (F) ดังนี้

อักษรระดับคะแนน G (Good) = ดี, มีแต้มระดับคะแนน = 4

อักษรระดับคะแนน P (Pass) = ได้, มีแต้มระดับคะแนน = 2.25

อักษรระดับคะแนน F (Failure) = ตก, ไม่มีแต้มระดับคะแนน

16.5 กระบวนวิชาที่นักศึกษาได้อักษรระดับคะแนน G และ P เท่านั้น จึงจะนับหน่วยกิตของกระบวน วิชา นั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

16.6 ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้งให้นับเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว โดยให้นับหน่วยกิตที่มีค่าระดับคะแนนมากที่สุด หากกระบวนวิชานั้นมีค่าระดับคะแนนที่เท่ากันให้นับค่าระดับคะแนนครั้งสุดท้ายเป็นหน่วยกิตสะสม

16.7 ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดที่ระบุว่าเป็นกระบวนวิชาที่เทียบเท่ากัน แม้จะไม่มี การเปลี่ยนแปลง หลักสูตรใหม่ก็ตาม ให้นับกระบวนวิชาใดกระบวนวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตเพื่อให้ครบหลักสูตร

16.8 ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนสอบและไม่ได้แจ้งเหตุผลล่วงหน้าไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนการสอบไล่ในกระบวนวิชาใด นักศึกษาผู้นั้นจะได้อักษรระดับคะแนน F ในกระบวนวิชานั้น

16.9 ใบบรรณผลการศึกษานักศึกษาสำเร็จการศึกษา จะแสดงเฉพาะกระบวนวิชาที่นักศึกษา สอบได้ตลอดหลักสูตรเท่านั้น สำหรับใบบรรณผลการศึกษานักศึกษาซึ่งยังศึกษาไม่ครบหลักสูตรจะแสดงผลสอบ ได้และสอบตกตลอดระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการศึกษา

16.10 แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average) (G.P.A.) ให้คำนวณ ดังนี้

G คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้อักษรระดับคะแนน G

P คือ จำนวนหน่วยกิตสะสมที่นักศึกษาสอบได้อักษรระดับคะแนน P

ให้มหาวิทยาลัยจัดทำตารางสำเร็จรูปแสดงผลของการคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ย สะสมไว้

ข้อ 17. การบอกเลิกกระบวนวิชา

17.1 นักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนไปแล้วจะบอกเพิ่ม หรือบอกเลิก หรือบอกเปลี่ยนแปลงใดๆ อีกไม่ได้ ยกเว้นในกรณีที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชาที่มหาวิทยาลัยประกาศงดสอนในภาคการศึกษานั้น ให้ขอ ค่าหน่วยกิตคืนหรือขอเปลี่ยนแปลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาอื่นแทน ซึ่งอาจต้องเสียเงินเพิ่มหรือขอเงินคืนถ้าหน่วยกิต ไม่เท่ากัน

17.2 การบอกเลิกกระบวนวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนซ้ำไว้ เพราะยังไม่รู้ผลการสอบของภาคก่อน และเพิ่งรู้ว่าสอบได้จะบอกเลิกได้ตลอดภาคการศึกษานั้นๆ โดยได้รับเงินค่าหน่วยกิตคืนด้วย

17.3 นักศึกษาผู้ใดขาดสอบ หรือไม่ส่งงานที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดในกระบวนวิชาใดที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว นักศึกษาผู้นั้นจะได้อักษรระดับคะแนน F ในกระบวนวิชานั้น

17.4 นักศึกษาที่เรียนครบหลักสูตรและแจ้งจบในภาคใดแล้วจะไม่สามารถลงทะเบียนเรียนในภาค

ถัดไปได้ เว้นแต่ยังไม่ทราบผลสอบของภาคที่ครบหลักสูตรนั้น ทั้งนี้เมื่อสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้สำเร็จการศึกษา ในภาคใดแล้วให้ถือว่า การลงทะเบียนเรียนในภาคถัดไปนั้นเป็นโมฆะ และให้ยกเลิกการลงทะเบียนเรียนนั้น ส่วนค่า ธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียนและค่าบำรุงมหาวิทยาลัยให้เป็นไป ตามข้อ 19

ข้อ 18. การย้ายคณะและการเปลี่ยนสาขาวิชา

18.1 นักศึกษาที่ประสงค์จะย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา ให้ดำเนินการขอย้ายโดยยื่นคำขอตามแบบ พิมพ์ของมหาวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์วิธีการและสถานที่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

18.2 นักศึกษาที่ประสงค์จะย้ายคณะหรือเปลี่ยนสาขาวิชา ต้องเคยลงทะเบียนเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ

18.3 การย้ายคณะและการเปลี่ยนสาขาวิชา จะต้องยื่นคำขอย้ายก่อนเรียนจบครบหลักสูตร

ข้อ 19. การขอคืนเงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน และค่าบำรุงมหาวิทยาลัย

ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน และค่าบำรุงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจะไม่คืนให้แก่ นักศึกษา เว้นแต่

19.1 มหาวิทยาลัยประกาศงดสอนกระบวนวิชาใด นักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชานั้นไว้มีสิทธิขอคืนเงินลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นเป็นรายหน่วยกิตเต็มจำนวน

19.2 นักศึกษาผู้ใดได้ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดซ้ำไว้ เพราะยังไม่รู้ผลการสอบของภาคก่อน ต่อมารู้ผลสอบได้ นักศึกษาผู้นั้นมีสิทธิขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นเป็นรายหน่วยกิตเต็มจำนวนได้

19.3 นักศึกษาผู้ใดได้ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดซ้ำไว้ เพราะยังไม่รู้ผลการสอบของภาคก่อน ต่อมารู้ผลว่าสอบได้ครบตามหลักสูตร นักศึกษาผู้นั้นมีสิทธิขอคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชานั้นเป็นรายหน่วยกิตเต็มจำนวน ค่าบริการลงทะเบียน ไม่ตรงตามวันที่มหาวิทยาลัยกำหนดและค่าบำรุงมหาวิทยาลัยได้รับการขอคืนเงินตามข้อ 19.1, 19.2 หรือ ข้อ 19.3 แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการภายในภาคการศึกษาที่ได้ชำระเงินนั้นไว้

ข้อ 20. การเสนอชื่อเพื่อรับปริญญาตรี

20.1 นักศึกษาจะต้องเรียนกระบวนวิชาต่างๆ ให้ครบตามหลักสูตรและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแต่ละ สาขาวิชา มีหน่วยกิต สะสมไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต จึงจะได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชานั้นได้ ในการขอรับปริญญาตรีนี้ นักศึกษาจะต้องยื่นคำขอรับปริญญาตามวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนดที่สำนักบริการทางวิชาการ และทดสอบประเมินผล ภายในภาคเรียนสุดท้ายที่จบการศึกษา สำหรับนักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอุดมศึกษา อื่นตามข้อ 8 และผู้ที่ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร ซึ่งมหาวิทยาลัยรามคำแหงรับรอง และเข้าเป็นนักศึกษาตามข้อ 10 ต้องศึกษาให้ได้หน่วยกิตสะสมจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามที่ระบุไว้ในข้อ 8.4 หรือตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการประจำคณะที่รับเข้าศึกษากำหนด จึงจะได้รับการเสนอชื่อเพื่อขอรับปริญญาตรี

20.2 เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ให้คณะเสนอชื่อนักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตร และมีความประพฤติดี สมควรได้รับปริญญาตรี เพื่อขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

20.3 นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรชั้นปริญญาตรีภายในกำหนดเวลาตามหลักสูตรและมีความประพฤติดี และมีหน่วยกิตสะสมของกระบวนวิชาที่สอบได้อักษรระดับคะแนน G ตามจำนวนที่กำหนดไว้ จะได้รับการเสนอชื่อ ให้ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยม ดังนี้

20.3.1 ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งต้องมีหน่วยกิตสะสมของกระบวนวิชาที่สอบได้อักษร ระดับคะแนน G จำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตสะสมทั้งหมด

20.3.2 ปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองต้องมีหน่วยกิตสะสมของกระบวนวิชาที่สอบได้อักษร ระดับคะแนน G จำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตสะสมทั้งหมด แต่ไม่ถึงสามในสี่ ทั้งนี้ ต้องไม่

เคยลง ทะเบียนเรียนกระบวนวิชาใดและสอบได้กระบวนวิชานั้นมากกว่าหนึ่งครั้ง หรือลงทะเบียนเรียนและสอบได้กระบวน วิชาตามหลักสูตรใหม่ที่ใช้แทนกระบวนวิชาตามหลักสูตรเก่าซึ่งเคยสอบได้แล้ว สำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 และข้อ 14 จะไม่ได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับ ปริญญาตรีเกียรตินิยม ยกเว้น สำหรับผู้สมัคร ที่มีหน่วยกิตสะสม เพราะเคยสมัครเข้าศึกษาเป็นรายกระบวนวิชามาก่อนตาม ระเบียบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาเป็น รายกระบวนวิชาโดยไม่ได้รับปริญญา พ.ศ. 2537 ข้อ 8 วรรค 2 หรือระเบียบมหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าด้วยการศึกษา เป็นรายกระบวนวิชาเพื่อเตรียมศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ข้อ 8 วรรค 2 ซึ่งมหาวิทยาลัยรับรองและรับเข้าเป็น นักศึกษาต่อเนื่อง ตามข้อ 5 ต้องศึกษาให้ได้หน่วยกิตสะสมจากมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และอาจพิจารณาเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยมตามข้อ 20 โดยอนุโลม

20.4 นักศึกษาผู้ใดมีหนี้สินค้างชำระต่อมหาวิทยาลัย จะต้องชำระหนี้สินให้หมดสิ้นเสียก่อน จึงจะได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญา

ข้อ 21. การอนุมัติให้ปริญญา

21.1 ตามปกติสภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติให้ปริญญาปีการศึกษาละ 3 ครั้ง คือ เมื่อสิ้นภาคหนึ่ง ภาคสอง และภาคฤดูร้อน

21.2 มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

21.3 ให้ชำระค่าธรรมเนียมขึ้นทะเบียนปริญญาก่อนวันพิธีประสาทปริญญา 1 เดือน มิฉะนั้น จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าพิธีประสาทปริญญา

ข้อ 22. การให้อนุปริญญา

นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอรับอนุปริญญาได้ เมื่อได้เรียนครบหลักสูตรและเงื่อนไขว่าด้วยอนุปริญญาที่กำหนดไว้ในแต่ละสาขาวิชา โดยต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 108 หน่วยกิต

ข้อ 23. การให้เหรียญรางวัลแก่ผู้เรียนดี

23.1 เหรียญรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตรเป็นเหรียญทอง ซึ่งมีรูปร่างลักษณะและขนาดตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

23.2 มหาวิทยาลัยจะให้เหรียญรางวัลเรียนดีแก่นักศึกษาที่ได้รับปริญญาตรี ซึ่งได้หน่วยกิตสะสมของอักษรระดับคะแนน G ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของหน่วยกิตสะสมทั้งหมด

ข้อ 24. ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีพิเศษให้อธิการบดีมีอำนาจสั่งและปฏิบัติการตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2551

(นายประจวบ ไชยสาส์น)

นายกสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง